

A-formaat	Eenheidsformaat voor papier, waaraan drukpersformaten zijn gerelateerd (zoals A4).
Aanleg	Strook van ongeveer 1 centimeter aan de grijperkant van het te bedrukken papier. Deze strook kan niet bedrukt worden, omdat de drukpers de ruimte nodig heeft om het papier in de machine door te voeren.
Aanlegkant	De rand van het vel die de zijdelingse positie bepaalt tijdens de druk
Aanmaakpartij	Een hoeveelheid papier of enveloppen, niet uit het standaardassortiment van de groothandel, die volgens de wens van de opdrachtgever wordt geproduceerd. Dit betreft doorgaans grote hoeveelheden.
Aanspatiëren	De ruimte tussen de letters wordt vermeerderd met een aantal eenheden.
Absolute Vochtigheid (A.V.)	Percentage water dat zich in papier bevindt. Van belang voor het gebruik in bv. een drukpers of een kopieermachine.
Absorptie	Natuurlijk verschijnsel waarbij 1 bestanddeel van 2 samengevoegd stoffen (bv kleurstof en het bindmiddel van drukinkt) verwijderd wordt.
Absorptievermogen	De eigenschap van papier of karton om vloeistoffen op te nemen en vast te houden.
Acrobat	Programma voor het uitwisselen van verschillende besturingssystemen tussen bestanden.
Adhesie	Het zich aaneenhechten van twee verschillende stoffen, bv inkt of papier.
Aerometer	Instrument om het soortelijk gewicht van vloeistoffen te meten.
Afbreken	De zetapparatuur breekt automatisch woorden aan het eind van een regel, via een aantal regels en uitzonderingen. Verkeerd afgebroken woorden moeten met de hand worden gecorrigeerd.
Afloopkant	Het laatste bedrukte gedeelte van een vel.
Aflopnd	Vlakken, foto's of lijnen raken de buitenrand van het drukwerk, deze moeten dan in het beeld worden aangesneden, op het drukvel lopen deze beelden 3mm. van het schoongesneden vel af.
Afsnede	Het gedeelte van het drukvel dat na het drukken wordt afgesneden.
Afspatiëren	De ruimte tussen de letters wordt verminderd met een aantal eenheden.
Afstoten	Een tekortkoming, veroorzaakt door een slechte machineplaat of een fout in het papier : de inkt hecht niet
Afwerken	Alle handelingen die nadat een vel gedrukt is nog nodig zijn om tot een eindproduct te komen. (zoals snijden, vouwen etc.)
Afzwakken	Vermindering van de densiteit of het contrast.
Akte-enveloppen	Enveloppen met sluiting aan de korte zijde.
Alcoholgehalte	De hoeveelheid alcohol in een mengsel, waarbij zuivere alcohol met 100° aangeduid wordt
Alkalisch	Met de eigenschappen van alkali of base. De pH bedraagt dan meer dan 7.
Aquatoneprocédé	Een offset-techniek, waar gebruik gemaakt wordt van een zeer fijn raster (80-160 lijnen/cm), waarvan het resultaat lijkt op lichtdruk.
Arceren	Het aanbrengen van evenwijdige lijntjes.

Attachment	Een bestand dat bij een e-mail bericht gevoegd wordt om meeversturd te worden. Het attachment kan bijvoorbeeld een document, programma of een foto zijn.
Auteurscorrectie	Iedere verandering die een auteur in zijn/haar tekst aanbrengt die niet het gevolg is van een fout van de zetter.
Bagetteren	Posters voorzien van metalen of plastic ophangstrips.
Bandstempel	Stempel voor gebruik op de verguldpers (van koper, zink of magnesium).
Bandzetter	Een boekband van karton met een inlegrug, deze wordt met bekledingsmateriaal aan elkaar verbonden.
Bedrukbaarheid	Noodzakelijke eigenschap (qua kleur, densiteit, droging, ..) van papier en andere materialen om de druk uniform te kunnen weergeven
Beeldrager	Het element waarvan wordt bedrukt: offsetmachineplaat, diepdrukcylander enz.
Beeldpunt	Kleinste grafische elementen voor de weergave van beeld op beeldschermen of op afdrukken.
Beeldscherpte	De zuiverheidsmate van de foto of het beeld.
Bijbedruk	Houtvrij dun, sterk vaak lompvoldend papier; niet zwaarder dan 40 g/m ² .
Binnenwerk	(Het boekblok) Dat deel wat niet tot het omslag wordt gerekend.
Bladgoud	Het kostbaarste materiaal voor het maken van gestempelde banden, bestaande uit flinterdun gewalst goud.
Bladspiegel	De stand van de zetspiegel op het papier, met inbegrip van de witruimten cq. de marges.
Blindstempel	Door middel van een stempel (metaal) wordt een afbeelding, zonder inkt, in reliëf gedrukt .
Blokpunten	Punten gezet in regels waarin een groot gedeelte wit is, bv een inhoudsopgave.
Bloks	Stapel (gedrukte) vellen die d.m.v. lijmen of nieten aan de bovenkant aan elkaar gehecht worden. Bijv. bonnenbloks. Vaak worden de vellen op een onderbord gelijmd waarna de kop (bovenkant) omplakt wordt met linnen ter extra versteviging.
Boekblok	Stapel vellen of katernen die in de boekomslag of boekband ingehangen worden.
Boldlettersoort	Lettersoort; een dikke variant van een lettertype. Het wordt ook wel eens vet genoemd.
Bont	Ongesorteerd afvalpapier
Bord	Karton dat een gramsgewicht heeft van meer dan 500g/m ² .
Borden	De kartonnen voor- en achterstukken van een harde omslag.
Boren	Aanbrengen van boorgaten t.b.v. het later opbergen van vellen in een ordner.
Breedlopend	De vezels in het papier liggen evenwijdig aan de korte zijde van het papier.
Brocheren	Afwerkingsmethode, waarbij de genaaide of garenloos verzamelde vellen , al dan niet nagesneden, aan een omslag worden bevestigd.
Bronspoeder	Metaalhoudend pigment, dat in drukinkt kan worden verwerkt om een metaaleffect weer te geven.
Brunner-strip	Controlemiddel voor de kwaliteit en nauwkeurigheid van reproductie-en drukwerk.De strip bestaat uit balkjes met afzonderlijke kleuren, mengingen, tintjes, rasters, enz.
CMYK	De gangbare afkorting voor Cyaan, Magenta, geel (Yellow) en zwart (black). Dit kleurensysteem wordt toegepast bij standaard vierkleurendruk (full-colour).
Cahiersteek	Schriftensteek, zoals vroeger alle schoolschriften waren gebonden, aan de buitenkant is het draad ook zichtbaar.
Cast-coated	Papier voorzien van strijklag die na op het papier te zijn aangebracht tegen een verhitte, gepolijste cilinder wordt geperst. Hierdoor droogt deze 'couchelaag' en krijgt een bijzondere

	hoge glans.
Cellulose	De voornaamste grondstof voor papier gewonnen uit de celwanden en houtige gedeelten van planten.
Centreren	Zetsel waarbij regels en tekstblokken om een denkbeeldige middenas zijn gegroepeerd, links en rechts van de middenas zijn zowel tekst- als withoeveelheid aan elkaar gelijk.
Co-productie	Een uitgave die tot stand komt door samenwerking van uitgevers in verschillende landen, waarvan de kosten van de auteur, de vertaling, de reproductie en de druk gezamenlijk worden.
Coating	Op papier aangebrachte afwerklaag. Geeft een gesloten, glanzend of mat resultaat. De afkorting 'MC' staat voor Machine Coated papier.
Collationeren	De controle in de boekbinderij op de juiste volgorde van de vergaarde vellen.
Colofon	Veelal voor- of achterin een uitgave geplaatste lijst van medewerkers, leveranciers, bronvermelding, etc.
Compressie	Bewerking die de omvang van bytes van een bestand reduceert.
Condensor	Een lens die het licht gelijkmatig verdeelt en geen beeld vormt.
Content	De inhoudelijke onderdelen van een website, zoals informatie. Met 'contentmanagement' wordt het onderhoud(sprogramma) aangeduid.
Contrast	Verschil in zwarting of helderheid bij afbeeldingen.
Corps	Lettergrootte, uitgedrukt in punten (bijv. 10 punts Helvetica).
Corps (Korps)	Lettergrootte + de normale interlinie.
Correctietekens	Internationaal gehanteerde tekens voor het aangeven van correcties in zetwerk.
Corrector	Persoon die drukproeven vergelijkt met het origineel en zetfouten aanduidt.
Courantdruk	Houhoudend, machineglad papier voor kranten en 'wegwerp'boeken.
Couverture	Gekleurd houhoudend papier.
Cross-platform	Een (software)programma dat gebruikt kan worden op meerdere computertypes, bijvoorbeeld op een Macintosh-computer en een Windows-computer.
Cursief lettersoort	Lettersoort; een schuingezet variant van een lettertype. Het wordt ook wel eens Italic genoemd.
Cyaan	De groenblauwe kleur, complement van primair rood, gebruikt bij quadri druk.
Cyclostyle	wit of gekleurd, soms opdikkend en sterk opzuigend papier, geschikt voor stencils of offsetdruk.
DIN-schaal	Genormaliseerde kleuren voor vierkleurendruk. Het systeem is gebaseerd op zwart-geel-magenta-cyaan (YMCK) voor vierkleurenwerk, en op magenta-geel-cyaan (RGB) voor driekleurenwerk.
DPI	Dots per inch. Eenheid van resolutie van uitvoerapparatuur uitgedrukt in punten (dots) per strekkende inch. Eenheid van rasterlineatuur. De resolutie van een beeldscherm is over het algemeen 72 dpi, de resolutie van een te drukken foto is 300 dpi.
Deelnegatief	Het negatief van de opname, door een filter van één kleur van een meerkleurenwerk.
Dekwit	Ondoorschijnende witte waterverf, gebruikt voor het uitvoeren van retouches of het wegdekken van elementen die niet moeten worden geproduceerd .
Densiteit	Zwarting, donkerheidsgraad van tint.
Densitometer	Elektrisch instrument waarmee de densiteit gemeten wordt. Hulpmiddel bij de controle van de gelijkheid van de druk.

Desktoppublishing (DTP)	Verzamelaam voor grafische opmaak- layout- en retoucheerwerkzaam-heden m.b.v. grafische software zoals Quark Xpress, Photoshop en Illustrator. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van Postscript-uitvoerapparatuur.
Diapositief	Film of afdruk waarbij de letters uitgespaard zijn in een gekleurde of zwarte achtergrond. Op wit papier betekent dat dus dat de letters wit zijn (papierkleur) en de achtergrond gekleurd of zwart (inktkleur).
Dienstenvelop	Envelop zonder venster met sluiting aan de lange zijde.
Diepdruk	Een diepdrukprocédé, waarbij de rasterpunten zowel verschillend zijn in diepte als in grootte.
Diftong	Tweeklank zoals 'au', 'eu', 'oe', 'ui' en 'ou'.
Digitaliseren	Het ontleden van tekst of letterbeelden tot digitale codes.
Dither	Stippelen van het beeld. Deze techniek wordt gebruikt om bij het reduceren van kleuren (voor het kleiner maken van het bestand voor bijv het internet) het beeldmateriaal toch een natuurlijk aanzicht te geven.
Domeinnaam	Adresnaam van een host (bijv. een bedrijf) op het internet. Achter de domeinnaam gaat een numeriek adres schuil: het IP-adres. Via dat adres vind je de website die je zoekt.
Doorzicht	Transparantie van papier indien het bekeken wordt tegen het licht in.
Dot	Dot betekent punt; een rasterpunt met een vaste kleurichtheid bij een variabele grootte. Dot is een maateenheid voor de opbouw van een beeldscherm, maar ook voor de afdrukkwaliteit van printers en fotobelichters.
Doubleren	Tekortkoming bij inktgeving : de inktlaag vertoont op bepaalde delen verschillende dikten. Deze plekken komen min of meer overeen met de vorm van het gedrukte beeld.
Downloaden	Het binnenhalen van software via het internet, bijvoorbeeld het overhalen van een programma van een website naar uw eigen pc.
Draadhechter	Machine, die nietjes aanbrengt door gebruik te maken van het afkappen van een dunne metaaldraad.
Drierug	Ook holle rug genoemd : een papieren huls die als extra verbinding fungeert als boekband.
Droging	De verandering van de inkt op de druk van de vloeibare tot de vaste toestand, soms in de hand gewerkt door middel van warme lucht, infrarode of ultraviolette bestraling.
Droogoffset	Een drukprocédé, waarbij gedrukt wordt van ondiep (+/- 0,15 mm) geëtste platen (recht-lezend), die drukken op rubberdoek en vandaar op het papier.
Drukformaat	Papierformaat dat bedrukt wordt, inclusief paskruizen en snij- en vouwlijnen.
Drukgang	Het papier gaat éénmaal door de pers. Voor een 4-kleurendrukwerk, zijn er op een éénkleurpers vier drukgangen nodig; op een vierkleurenpers slechts één.
Druklijn	De strook op de drukcilinder waar deze tijdens de druk het papier raakt of van de machineplaat waar deze de rubberplaat of rubberdoek op papier raakt.
Drukplaat	Metalen of polyester plaat waar de beeldinformatie op is geëtst. Deze wordt op de drukpers gemonteerd met als doel het drukbeeld over te brengen op het papier.
Drukproef	Redelijk accurate weergaven van de pagina's zoals die er gedrukt uit zullen zien. Proeven kunnen op verschillende wijze uitgevoerd zijn
Drukvel	Een bedrukt vel papier uit de oplage.
Dubbel-dubbel	Omschrijving van papierformaten, die in beide richtingen tweemaal zo groot zijn als het standaardformaat.
Dubbeltooninkt	Drukinkt die bij de droging het effect van een tweede kleur oproept.

Dummy	Op inslag gevouwen proefexemplaar van het te drukken boekje of folder.
Duotoon	Een beeld dat is opgebouwd uit twee drukk kleuren. Techniek om van een zwartwitfoto een sepia-achtig beeld te creëren. Er wordt één opnamemodel gebruikt met twee verschillende rasterstanden.
Duplexfoto	Een zwart/wit gerasterde foto met een kleurvlak als achtergrond.
Duplexkarton	Gekoetst karton, van zwaar houthoudend of recycled/grijs basismateriaal met eenzijdig houthoudend of houtvrije, meestal witte deklaag, gestreken of ongestreken.
Duurzaamheid	Eigenschap van papieren voor documenten die lang bewaard moeten worden.
E-commerce	Commercie die met elektronische middelen wordt bedreven, zoals adverteren op websites, bestelmogelijkheden en elektronisch winkelen.
E.C.F.	(Elementary Chlorine Free) Papier dat gebleekt is zonder gebruik te maken van chloorgas. = milieu vriendelijker.
Effenheid	De mate waarin het oppervlak van papier of karton overeenkomt met een (theoretisch) plat vlak. Hoe gladder het papier bijvoorbeeld MC, hoe mooier de bedrukking wordt. Het gladde papier heeft een dichte oppervlaktestructuur opgevuld door vulstoffen en hierdoor zakt de inkt minder diep in het papier waardoor de kleuren frisser blijven en er een fijnere rasterliniatuur gebruikt kan worden.
Elektronische prepress	Op geavanceerde apparatuur wordt tekst en beeld verwerkt tot complete pagina's. Werktekeningen zijn overbodig. Op scherm is meteen in kleur te zien hoe het eruit gaat zien. Veranderingen van kleur, beeld, tekst enz. is 'éénvoudig' te maken.
Encryptie	Het versleutelen/beveiligen van gegevens. De mate van beveiliging van de encryptie hangt af van de complexiteit van de versleutelingscode.
Engelse regelval	Zetwerk waarbij de regels van een tekstblok beginnen aan de linkerkant op dezelfde lijn, maar rechts niet op één lijn eindigen, de regel eindigt 'vrij' op het laatste woord dat op de regel past.
Europaschaal	Door drukkerijen in Europa gebruikte standaard; reeks van vier kleuren drukinkt waarmee alle kleurnuances zijn weer te geven, noodzakelijk voor het weergeven van kleurenfoto's.
Fiat	Codewoord voor 'in orde'.
Files	Aanduiding voor digitaal opgeslagen documenten of gegevens.
Film	Lithografische film is transparant lichtgevoelig materiaal dat wordt gebruikt om het (uit rasterpuntjes opgebouwde) drukbeeld op te belichten. Hierop staat in zwart-wit altijd maar 1 kleur van het totaal aantal drukk kleuren. Deze film wordt vervolgens op de drukplaat overgezet zodat het drukbeeld in de gewenste kleur op het papier gedrukt wordt.
Filter	Een programmaonderdeel voor de bewerking van foto's of illustraties; granuleer-, diffusie-, veeg-, scherpte-, contour-etc.
Flap	Naar binnen gevouwen voor-of achterklep van een omslag. Ook: klep.
Flaptekst	Beknpte samenvatting van de inhoud, gewoonlijk gedrukt op de voorklep van het stofomslag.
Flexografie/flexodruk	Matig kwalitatieve, rotatieve druktechniek waarbij gebruik wordt gemaakt van flexibele, kunststof drukvormen. Veel gebruikt voor de verpakkingsindustrie
Flexographie	Een rotatieve hoogdruktechniek die toegepast wordt voor het drukken van winkelzakjes en -pakpapier.
Focoltone	Digitaal kleursysteem van 763 kleuren voor vierkleurendruk.
Foedral	Kartonnen omhulsel voor een gebonden boek, in harmonie met de band en bekleed met papier, linnen of leer, open aan de rugzijde van het boek.

Foliëring	Het alleen nummeren van de recto-pagina's van een boek. De verso-pagina's hebben hetzelfde nummer met toevoeging van 'v'.of 'vo'.
Fondslijst	Drukwerk waarin alle titels van een uitgever zijn opgesomd.
Font	Verzamelnaam voor de varianten van een lettertype. Een font bestaat uit alle tekens van het alfabet die voorhanden zijn (kapitalen, onderkast), plus cijfers, leestekens, accenten en bijzondere tekens van een lettertype.
Formulier	Een voorgedrukt document dat met de hand of machinaal moet worden ingevuld.
Fotozetten	Het via een fotografisch zetsysteem in tikken en uitdraaien van teksten in diverse lettertypen, korpsen en opmaken van de pagina's.
Full-colour	Naam voor het drukbeeld dat ontstaat als met de 4 basisdrukkleuren (CMYK) bijv. een kleurenfoto afgebeeld wordt.
G/mm2	Eenheid waarin het gewicht van papier uitgedrukt wordt; het aantal grammen dat een vierkante meter papier weegt. Briefpapier wordt bijvoorbeeld doorgaans op 80 grams papier gedrukt.
GIF (Graphics Interchange Format)	Een gecomprimeerd bestandsformaat voor beeldmateriaal, op basis van 256 kleuren, dat veel wordt toegepast op internet.
Gaas	Dun los weefsel, gebruikt voor het overlijmen van ruggen van boeken.
Garenlas gebrocheerd	Katerns worden stuk voor stuk genaaid en daarna in de omslag gelijmd.
Garenlassen	De katernen van een boek worden afzonderlijk gehecht met een kunststofdraad. Lijming zorgt voor de onderlinge samenhang van het boekblok.
Garenloos gebrocheerd	Vellen / katerns worden vergaard, vervolgens in de rug gefreesd, gelijmd en met omslag omtrokken.
Garenloosbinden	Bindwijze waarbij de rug van het boekblok wordt weggesneden of -gefreesd en door middel van lijming in de band wordt gehangen (zoals een telefoonboek).
Gebrocheerd	Een boek waarvan de vellen genaaid of garenloos gebonden zijn, voorzien van een papieromslag.
Gehecht gebrocheerd	In elkaar gestoken vellen voorzien van twee nietjes.
Gekartonneerd	Voorzien van een harde band, die van papier is vervaardigd.
Geldaanduidingen	Gestandaardiseerde afkortingen voor de verschillende muntheden.
Genaaid gebrocheerd	Katerns worden met garen aan elkaar genaaid en vormen zo een boekblok, daar omheen wordt een band aangebracht m.b.v. schutbladen.
Gesatineerd	Papier met een gladde, maar niet glanzende oppervlakte.
Gesatineerd papier	Glanzend gecoat papier, de glans wordt bereikt middels het machinaal aanbrengen van een strijklag.
Gespatieerd	Tussen de afzonderlijke letters bevindt zich een op gelijke afstand verdeelde wit strook.
Gestreken papier	Papier voorzien van een speciale matte of glanzende strijklag. (bijv. mc papier)
Gestreken papier/karton	Papier/karton dat is voorzien van één of meer strijklagen van krijt en/of porseleinaarde. Daardoor is het mogelijk er met fijne rasters op te drukken. De strijklag kan mat, 'silk'-achtig, glanzend en zelfs hoogglanzend zijn.
Glansafdruk	Fotografische afdruk die hoogglansd is.
Glanzen	Door met een verwarmde metalen plaat een hoogglanzend oppervlak aan te brengen op een foto.
Glasmatrijs	Lichtgevoelige glazen plaat, gebruikt voor de vervaardiging van de rubbertypes voor

	flexografie.
Glossarium	Verklarende woordenlijst
Golflengte	De golflengte van een kleur die de kleurtoon bepaalt.
Golflijn	Gegolfde onderstreping van een woord in de kopij om aan te geven dat dit vet moet worden gezet.
Gommen	Het aanbrengen van een laagje arabische gom of ander plakmiddel op papier, dat bij bevochtiging gaat kleven.
Goudstempel	Verdiept aangebracht, goudkleurige opschriften of versieringen op de voorplaat en/of op de rug van een gebonden boek.
Gramgewicht	Benaming voor de massa per oppervlakte van papier, aangegeven in grammen per vierkante meter, aangeduid als g/m ² . Deze aanduiding zegt in principe niets over de dikte van het papier (zie opdikking). U kunt dit omrekenen door het gewicht te delen door de lengte en breedte van het papier. bijv.
Grid	Andere naam voor stramien.
Grijper	Onderdeel van een vellenpers die het te bedrukken vel vasthoudt tijdens de druk.
Grijperwit	Strook van het papier dat niet bedrukt kan worden ten gevolge van de grijpers die het papier door de machine voeren. De breedte van het grijperwit varieert tussen 5 en 15 millimeter en is afhankelijk van het persformaat. Aflopend drukbeeld kan hierdoor nooit op het 'schone' formaat gedrukt worden.
Grijsbord	Stijf taai karton. Materiaal gebruikt voor de boorden van boekbanden.
Grijstrap	Een opeenvolging van grijze blokjes van toenemende densiteit gebruikt als controlemiddel op de contrasten.
Grijswaarde	Ook toonwaarde genoemd, zwartingswaarde van een gerasterd vlak
Grijswaarden	Afzonderlijke tonale stappen in een halftoonbeeld (foto of illustratie), inherent aan digitale gegevens. Halftoonbeelden bevatten meestal 256 grijswaarden per kleur.
Grijswijs	Een geleidelijk verlopend scala van grijstinten in toenemende densiteiten met dezelfde functie als een grijstrap.
Guillocheren	Het aanbrengen van een ingewikkeld lijnenpatroon dat vervalsing sterk bemoeilijkt.
HTML (Hyper Text Markup Language)	Paginaopmaaktaal voor internet om tekst te structureren en zogenaamde links naar andere documenten te realiseren (hypertext). HTML wordt nog steeds uitgebreid met meer geavanceerde versies.
Haarlijn	De dunste lijn die geproduceerd kan worden (ca.0,1mm).
Halfleer	Een boekband, waarvan de rug uit leer bestaat, maar de platen bekleed zijn met een ander materiaal (papier of linnen).
Halfmat	Halfmat papier is gestreken papier dat tussen mat en glanzend inzet.
Halfstof	Ook cellulose genoemd : Plantaardig vezelmateriaal
Halftoon	Met behulp van een rasteropname, details en toonwaarden in verschillende gradaties van lichte en donkere densiteit weergeven.
Halftoon illustratie	Afbeelding die is opgebouwd uit tinten met verlopende grijswaarden (bijv een zwartwit-of kleurenfoto), die gerasterd moet worden om deze te kunnen weergeven in druk.
Halfvet	Gradatie van vetheid van drukletters, ook wel medium genoemd bij sommige fonts.
Handbord	Een kartonsoort, die voornamelijk wordt vervaardigd uit gemengd oud papier, gewoonlijk dikker dan 1 mm.

Harmonicavouw	Wijze van parallelvouwen (om en om in tegengestelde richting),toegepast voor folders en landkaarten.
Helderheid	Eigenschap die toegekend wordt aan een kleur: De helderheid is groter naarmate de kleur minder zwart bevat.
Hits	Meeteenheid van websitebezoek. Geteld worden het aantal opgevraagde pagina's plus alle links in die pagina's (hypertextlinks en beeldmateriaal).
Hoerenjong	Typografische benaming voor een enkel woord aan het einde van een alinea dat bovenaan het begin van een nieuwe kolom staat.
Holografie	Fotografiemethode met als lichtbron een laser. Een hologram geeft daardoor een driedimensionaal effect.
Homepage	De beginpagina of openingspagina van een website.
Homogram	Woorden met gelijke schrijfwijze maar met verschillende betekenissen.
Homoniem	Woorden met dezelfde klank, maar met verschillende betekenissen.
Hoofdpagina	Op deze pagina's worden grafische en daaraan verwante termen verklaart. U bent van harte welkom om uw kennis met ons en andere gebruikers te delen.
Houthoudend papier	Papier dat voor een deel, meer dan 10%, uit houtslip bestaat. Houtslip is pulp van vezels die nog lignine, kitstoffen (incrusten) en hars bevatten. Dit papier vergeelt vrij snel. De duurzaamheid is minder dan bij houtvrij papier.
Houtvrij papier	Papier dat gemaakt wordt van boomvezels die met behulp van chemicaliën ontsloten en ontdaan zijn van de stoffen die voor een snelle veroudering zorgen.
Huiscorrectie	Het lezen en corrigeren van proeven van de zetterij voordat deze aan de opdrachtgever worden verstrekt. De correcties wordt gewoonlijk pas uitgevoerd als ook de correcties van de opdrachtgever ontvangen zijn.
Huisorgaan	Een (pers-)medium dat periodiek door een organisatie wordt uitgebracht en doorgaans wordt verspreid onder het eigen personeel en onder klanten en relaties.
Huisstijl	Vormgeving die toegepast wordt in alle (grafische) visuele uitingen van een organisatie. De uitingen voldoen aan (soms vastgelegde) richtlijnen m.b.t. opmaak, kleurstelling en gebruik van lettertypen en uitvoering zoals beeldmerken, drukwerk, belettering van wagenpark,bedrijfskleding, bewegwijzering, gevelbelettering en kantoorinrichting. Ze geven een organisatie een herkenbaar 'eigen' gezicht.
Inbouwen	Het plaatsen van een afbeelding, omgeven door tekst.
Inférieur	Kleine lettertjes en cijfertjes, die onder de letterlijn staan, o.a.in chemische formules.
Inhangen	Het bevestigen van het boekblok in de voorafgemaakte band.
Inkassen	Het omleggen van het stofomslag.
Inktgeving	De spreiding van de inkt in de pers.
Inktlaag	De inkt die de druk vormt.
Inktmist	Tekortkoming: verschijnsel waarbij de inkt verneveld wordt en waardoor de druk onzuiver is.
Inlas	Bijkomend beeld of tekstmateriaal dat ingevoegd moet worden in het reeds bestaande ontwerp.
Inlegapparaat	Inrichting die de te bedrukken vellen één voor één doorgeeft.
Inlegtafel	Onderdeel van een vellenpers, waarop het te bedrukken papier is gestapeld.
Inloggen	Inbellen met een computer op een andere computer.
Inrollen	Inkt opbrengen door middel van een handrol.

Inschiet	De hoeveelheid papier of karton dat nodig is voor het instellen van een drukpers en de afwerking.
Inscript	Verklarende tekst in een afbeelding.
Inslaan	Het rangschikken van de pagina's, teneinde dat ze zich na het vouwen in de juiste volgorde bevinden.
Inslagschema	Geeft aan hoe de pagina's op het drukvel moeten worden gedrukt, zodat ze na te zijn gevouwen en gebrocheerd op de juiste volgorde staan.
Inspringen	Het aangeven van een nieuwe alinea door zoveel naar rechts te beginnen met de nieuwe alinea als de grootte van het corps, 'een vierkantje wit'.
Insteltijd	Tijd nodig om een machine in gereedheid te brengen voor een bepaald werk.
Interlinie	Ruimte tussen twee tekstregels, uitgedrukt in punten of millimeters.
Interpunctie	Het plaatsen van leestekens in een tekst, ter verduidelijking van de betekenis of ter accentuering van de zinsbouw.
Inwinnen	De woordspaties verkleinen in één of meer regels, zodat een woord of zin meer in de regel kan, of om een hoerejong te voorkomen.
Italic	Benaming van een lettersoort; een schuingezette variant van een lettertype. Het wordt ook wel cursief genoemd.
Ivoorkarton	(Natuurkarton) Effen, wit karton uit zeer goed gebleekte celstof; houtvrij; goed gelijmd; geschikt om te beschrijven; egaal van doorzicht, laat zich goed vouwen. Altijd éénlagig.
JPEG (Joint Photographic Experts Group)	Fotobestand-compressie standaard, op basis van duizenden kleuren. (.jpg)
Kaallopen	Het vervagen van het beeld op een machineplaat.
Kabinetenvolp	Envelop voor verzending van een in drieën gevouwen A4 (99 x 210 mm) met sluiting aan de lange zijde.
Kaliber	Instrument voor het meten van diktes en diameters van diverse voorwerpen.
Kalkeerpapier	Semi-doorschijnend papier gemaakt van katoenen lommen en houtcellulose, behandeld met natuurlijke hars en terpentijn of lijnolie met alcohol.
Kapitaalbandje	Een versierend stukje weefsel, dat aan de boven- en onderkant van het boekblok op de rug van een gebonden boek wordt bevestigd.
Kapitaalhoogte	Aanduiding van de lettergrootte, gemeten aan de hoogtemaat van hoofdletters.
Kapitalen	Andere naam voor hoofdletters.
Kardoes (papier)	Een stuk hardgelijmd papier met ruwe oppervlakte.
Karton	Papier met een gramsgewicht tussen de 150 en 600 g/m ² . Zwaarder dan 600 g/m ² heet bordkarton.
Kartonneren	Een boek in karton binden of innaaien.
Katern	Gevouwen drukvel, van 4, 8, 12, 16, 24 of 32 pagina's, meerdere katerns achter elkaar vormen het boekblok/binnenwerk van een boek/brochure.
Keervorm	Eén kant van het vel drukken, van links naar rechts keren en nogmaals dezelfde vorm drukken
Kettingformulier	Voorgedrukt en geperforeerd formulier, meestal in zigzagvouw geplooid en vaak voorzien van perforatiegaatjes op de zijkant voor de geleiding in de printer
Klats	Blauwdruk op een offset-plaat die dient als oriëntatie voor het aanbrengen van andere elementen.

Kleinkapitalen	Speciaal ontworpen hoofdletters ter grootte van de kleine letters van het zetwerk, in de regel in verhouding iets breder en met dikkere stokken als de hoofdletters van het zelfde korps.
Klembord	Geheugengebied waar tijdelijk informatie wordt opgeslagen, zodat men het kan plaatsen in een ander bestand.
Klemtoonteken	Een accent dat aangeeft op welke lettergreep de klemtoon valt.
Kleurafwijking	Tekortkoming : het niet overeenstemmen van de kleur met het verstrekte kleurmonster.
Kleurbalans	Verhouding tussen de kleuren van een afbeelding. Bij een goede kleurbalans zullen bij reproductie de grijstinten van het origineel weer als neutrale grijstinten worden weergegeven.
Kleurechtheid	Eigenschap van kleurstoffen en pigmenten. Ze veranderen niet onder invloed van licht, tijdsverloop enz.
Kleurenkaart	Een kaart of boekje, waarin volgens een bepaalde standaard een groot aantal kleuren is afgedrukt, ter specificatie of vergelijking van de te drukken kleuren.
Kleurenprint	Laser- of inktjetafdruk van een (grafisch) computerbestand. Niet representatief, alleen indicatief voor het gedrukte eindresultaat.
Kleurenwaaier	Papieren waaier met daarin afgedrukt alle standaard drukk kleuren van het Pantone Matching System.
Kleurproef	Druk, of uitprint (druksimulatie) ter beoordeling van reproductiewerk.
Kleurscheiding	De verdeling van een kleurenbeeld in de afzonderlijke drukk kleuren om deelfilms te maken waarmee in druk de kleuren worden gereproduceerd. Bij vierkleurendruk wordt het beeld dus gescheiden in 4 deelleurenfilms.
Kleursysteem	Een genormaliseerde omschrijving van kleuren. Refertewaarden ter voorkoming van misverstanden.
Kleurverzadiging	Mate van dekking van het papier waarop gedrukt is. Kleurverzadiging wordt uitgedrukt in percentages. Bij 100% verzadiging is het papier volledig gedekt door de kleur; bij 50% schijnt het papier erdoorheen en wordt de kleurtoon lichter. Dit wordt ook wel rastertint genoemd.
Kleurzweem	Overheersende kleur in afbeeldingen bij een verstoorde kleurbalans. (Bijv. teveel rood in een afbeelding van een gezicht)
Knijpkant	De kant van het papier die door de grijpers van de pers wordt vastgehouden en waarop geen druk kan staan, een strook ter breedte van 9 à 10 mm.
Koker	Buisvormige verpakking, meestal van karton, voor de verzending van affiches en dergelijke.
Kolomwit	De ruimte tussen de tekstkolommen.
Kopieerraam	Glazen plaat waarin negatieven en positieven door middel van vacuüm op lichtgevoelig materiaal worden gebracht om te worden gekopieerd.
Kopij	Door de klant aangeleverde platte tekst, die grafisch bewerkt moet worden; het oorspronkelijke manuscript.
Kopiëren	Het overbrengen van wat op film staat op het drukelement.
Kopregels/kopjes	De regels die boven aan een verhaal of hoofdstuk staan.
Kopwit	Het wit aan de bovenkant van de pagina.
Kornraster	Een raster waarin de punten niet langs rechte lijnen, maar quasi-regelloos zijn gerangschikt.
Korps	De lettergrootte + de normale regelafstand.
Koudlijm	Meestal vinyllijm voor het brocheren van boeken.
Kraalrand	Een teveel aan inkt aan de buitenkant van de rasterpunten of van de letters en een tekort aan inkt in het midden.

Krabnaald	Scherp, naaldachtig stukje gereedschap, gebruikt voor het aanbrengen van correcties in fotografische positieven of negatieven of op glas.
Kraft	Sterk papier van uitsluitend sulfaatcelstof uit naaldhout. Ook sulfaatpapier genoemd.
Kraft-papier	Sterk pakpapier vervaardigd uit gebleekte of ongebleekte sulfaatcellulose.
Kralen	Bij een te ruime inktgeving; het ontstaan van bobbeltjes op het papier.
Kringlooppapier	Papier dat geheel of nagenoeg geheel is gemaakt van oud papier.
Kromekote	Oorspronkelijk merknaam voor 'gietlaag'papier; vaak gebruikt als soortnaam voor hoogglanzend gestreken. zie ook cast-coated. (= Chromolux, Lustrulux, Venicelux, Sinarkote, Astralux, enz.)
Kromtrekken	Vervorming van papier, karton onder invloed van vochtigheid- of temperatuurveranderingen.
Kruisslagvouwen	De tweede vouw gaat dwars op de eerste vouw.
Kunstdrukpapier	Papier voorzien van één of twee witte of gekleurde strijklagen voorzien houtvrij basispapier; glanzend, mat of gesatineerd. Toepassing hoogwaardig reclaimedrukwerk, tijdschriften met vaak zeer fijne rasters bedrukt.
Kunstleer	Zwaar katoenen weefsel bedekt met een laag cellulose-ester en geperst, waardoor het op leer lijkt .Vaak gebruikt voor boekbanden.
Kunstlicht	Licht afkomstig van een andere lichtbron dan de zon.
Laatsteproef	De versie van het zetsel dat als laatste door de klant is nagelezen en waar deze akkoord voor gegeven heeft.
Laminaat	Dunne transparante kunststoffolie die op het papier wordt gelijmd, zeer hoge glans, duurzame bescherming tegen vuil, stof of krassen.
Lamineren	Drukwerkveredelingsstechniek; het op elkaar hechten van verschillende materialen, zoals papier en kunststof. Wordt toegepast bij bijvoorbeeld omslagen van luxe brochures. Leidt tot een zeer sterk en hoogglanzend (of mat) oppervlak.
Langlopend	De vezels in het papier lopen evenwijdig aan de lange zijde van het papier.
Latenlijnen	Er voor zorgen dat tekst en beeld op één lijn staan of een haakse hoek maken met elkaar.
Lay-out	Een (schets)ontwerp, door teksten en afbeeldingen samengesteld model, dat als voorbeeld dient voor het maken van het drukmateriaal.
Leaflet	Ook wel flyer genoemd. Gedrukt plano eindresultaat, zonder nabewerkingen als vouwen en brocheren.
Leerbord	Bruin karton,voornamelijk vervaardigd uit houtslip.
Leesbaar	Met leesbaar negatief of positief wordt bedoeld een beeld dat een niet in spiegelbeeld staande afbeelding of tekst vertoont. Term die gebruikt wordt bij het vervaardigen van films voor verschillende druktechnieken.
Leesbaar positief/negatief film	Een film waarmee men het leesbare beeld aan de bovenkant (siegt-zijde) weg kan krassen
Leeslint	Smal lintje dat aan de bovenkant van de rug van het boekblok is bevestigd met als functie: bladwijzer.
Leggerpapier	Stevig papier waarmee drukcilinders bekleed worden.
Letterbreedte	De breedte van elke afzonderlijke letter, gewoonlijk uitgedrukt in eenheden.
Letterfamilie	De verschillende varianten van één letterontwerp (romeins, cursief, mager, vet, versmald, verbreed enz.).
Letterfont	Bestand met de gegevens van een lettertype. Ook: fontfile.

Letterlijn	De denkbeeldige lijn waarop de letters staan.
Letterproef	Verzameling van lettervoorbeelden, als voorbeeld van de mogelijkheden van een zetterij of een bepaald zetsysteem.
Lettertelling	De berekening van het aantal letters (aanslagen) in een kopij.
Lezen	Het 'lezen' van getypte of gedrukte symbolen door middel van een aftastkop, die op grond van de hoeveelheid teruggekaatst licht in de vorm van de symbolen deze in aanslagen vertaalt.
Lichtbak	Hulpmiddel bij montage. Houten of metalen tafel op werkhoogte voorzien van een mat- of melkglas, waaronder TL-buizen zijn aangebracht.
Lichtecht	Eigenschap van papieren en inkten die niet verkleuren onder invloed van (zon-)licht.
Ligaturen	Combinaties van meerdere letters die met elkaar verbonden zijn, zoals, ae, ij, ff, fi, fl, enz.. De letters zijn afgespatieerd tot ze over/tegen elkaar staan.
Lignine	Een stof die ongewenste verkleuring veroorzaakt. Deze in de celwanden van planten voorkomende stof wordt tijdens de papierfabricage verwijderd.
Lijming	De toevoeging van lijmstoffen aan papier om de broosheid van het papier te verminderen.
Lijnmodel	Een zwart/wit origineel (tekening) zonder grijswaarden.
Linkerpagina	De pagina die in een opengeslagen boek links staat en normaliter een even nummer heeft.
Linkslijnende regelval	Regels van een tekstblok beginnen aan de linkerkant op dezelfde lijn, maar eindigen rechts niet op één lijn.
Litho	Rasterafdruk op film die gebruikt wordt voor het maken van een drukplaat. (zie ook Film)
Lithografie	Het maken van schone films voor de drukker. In deze fase worden foto's, dia's, teksten en tekeningen in een of meerdere kleuren definitief voor het drukken gereed gemaakt.
Logo	Vaste schrijfwijze van een naam van een bedrijf of organisatie eventueel in combinatie met het beeldmerk.
Lompenpapier	Papier dat geheel, althans voor ten minste 25% uit (voornamelijk katoenen) lompen is vervaardigd.
Looprichting	Richting waarin de (hout)vezels in een vel papier liggen. Dit kan langlopend (LL) of breedlopend (BL) zijn en is belangrijk voor de richting waarin het papier door de drukpers of vouwmaschine gevoerd wordt.
Machine-coated (MC) papier	Papier met dunne strijklaag die op de papiermachine is aangebracht. Heeft een gesloten, oppervlaktestructuur(mat of glanzend) en is zeer geschikt voor het drukken van foto's of rastervlakken.
Machinebreedte	De maximale breedte waarop papier op een bepaalde machine kan worden gemaakt. De machinebreedte kan de leverbaarheid van bepaalde formaten als langlopend of breedlopend bepalen.
Machineplaat	De beeldrager bij de offsetdruk, thans gewoonlijk gemaakt uit aluminium.
Macromontage	De montage van de pagina's volgens inslagschema, voor deze op de plaat belicht wordt. (Grootmontage).
Magazijnsoort	Papiersort die door de groothandel in constante kwaliteit en gewoonlijk in verschillende formaten en gramgewichten van magazijn kan worden geleverd.
Magenta	Een basiskleur in vierkleurendruk: de paarsrode kleur
Mailingsgraad	De hoeveelheid water, gemeten volgens een gestandaardiseerde methode, die uit een met water doordrongen papiermonster wordt onttrokken.
Manillapapier	Sterk, geelachtig papier, vervaardigd van oud touw, sisal, jute, hennep en vlas, gebruikt voor

	stevige enveloppen en verpakkingen.
Marge	Vrije ruimte tussen papierrand en de afdruk.
Marmieren	Het aanbrengen van een op marmer lijkend patroon in verschillende kleuren op de sneden van een gebonden boek of op papier.
Masker	Een ongerasterd halftoon-positief of -negatief van geringe densiteit ter correctie van de toonwaarden of de kleuren in een reproductie.
Matchprint	Fotografische drukproef aan de hand van gemaakte litho's.
Mediaevalcijfers	Cijfers wisselend van hoogte, dikte en positie t.o.v. de letterlijn.
Medium	Middel om data of een boodschap over te brengen, informatiedrager.
Meerkleurendruk	Drukwerk met meer dan één kleur.
Meerlevering	Meer exemplaren dan besteld waren. Gangbaar in de sector: het recht om 10% meer of minder dan het bestelde quantum te mogen leveren.
Menging	Elke overgang van romain naar cursief, vet, kleinkapitaal in zetwerk.
Mengkleur	Kleur met een pms-nummer die speciaal gemengd wordt volgens de mengverhouding van het Pantone Matching System.
Metaalinkt	Inkten waarin fijn metaalpoeder is verwerkt, vooral koper (dat een goudglans geeft) en aluminium (voor een zilverglans).
Metameer	Aanduiding voor kleuren die onder verschillende lichtinvallen verschillend lijken.
Micromontage	De montage van al de onderdelen op een pagina tot schone films. tekst en beeld worden tot een pagina gevormd.
Modem	Interface voor de computer van de eindgebruiker die ervoor zorgt dat digitale gegevens kunnen worden ontvangen of verzonden met behulp van analoge middelen als telefoonlijnen (voor ISDN gebruikt men speciale digitale insteekkaarten of ISDN-modems).
Modificatie	Het vervormen van het letterbeeld. Bijv. cursiveren, versmallen, verbreden, enz.
Moet	Inpersing bij het afdrukken, veroorzaakt door een hoogliggende drukvorm.
Moiré	Ongewenste optisch verschijnsel in de vorm van ruis/stippenstructuur in het gerasterde drukbeeld, die ontstaat als de rasterhoeken niet ver genoeg uiteenlopen.
NEN-normen	Door het Nederlands Normalisatie Instituut uitgegeven bladen waarin eisen, afmetingen en kwaliteiten ten behoeve van ondermeer de grafische industrie zijn aangegeven (bijv. papierformaten).
Naaien	Het met garen aan elkaar verbinden van de gevouwen vellen van een boek.
Nabewerking	Behandeling van drukwerk na het drukken, zoals snijden, rillen, vouwen en perforeren. Nabewerking kan ook een veredeling inhouden zoals lamineren of vernissen.
Nadonkeren	Eigenschap van de inkten die bij droging donkerder van kleur worden.
Nagelvast	Druk, die zo ver gedroogd is, dat hij bestand is tegen krassen.
Nagra-kleuren	Een kleursysteem van Duitse herkomst verwant aan het Pantone Matching System.
Nat-in-natdruk	Het drukken op een meerkleurenpers, waarbij elke volgende kleur op de voorgaande wordt bedrukt, terwijl deze nog nat is.
Natuurkarton	Effen, wit karton uit zeer goed gebleekte celstof; houtvrij; goed gelijmd; geschikt om te beschrijven; egaal van doorzicht, laat zich goed vouwen. Altijd éénlagig.
Nawerk	De pagina's aan het eind van het boek, na de eigenlijke tekst, die bv het register, een literatuurlijst, enz bevatten.

Nawoord	Samenvattend slothoofdstuk van een boek.
Negatief, omgekeerd	Een afbeelding waarin de waarden licht en donker omgekeerd zijn aan die in het origineel (of de natuur). Te onderscheiden zijn leesbare en onleesbare negatieven, respectievelijk een niet-spiegelbeeldig en spiegelbeeldig model.
Negatieffilm	Film waarbij alles dat op papier zwart/gekleurd moet zijn, op de film wit is.
Newton-ringen	Regenboogachtig optisch verschijnsel, dat zich voordoet bij zeer dicht op elkaar gebrachte gladde oppervlakken. Dit verschijnsel kan de kwaliteit ongunstig beïnvloeden.
Noot, ingebouwde	Een rand -of zijnoot, die ten dele binnen de zetspiegel staat, meestal aan de buitenkant van de pagina, waartoe de tekst over enkele regels smaller is gezet.
Notenlijst	Lijst van annotaties geplaatst aan het einde van elk hoofdstuk.
Nuance	De gradatie van een kleur, afhankelijk van de bijmenging van een aangrenzende kleur.
Nummeren	Het drukwerk per exemplaar voorzien van een oplopend nummer.
Nummerklokje	Apparaat om afzonderlijke afdrukken te nummeren. De cijfers verspringen door het uitoefenen van druk op de pers.
Oblong	Een drukwerkformaat met de rug of vouw aan de korte zijde, wordt ook wel 'liggend' formaat genoemd.
Octaafje	Een velletje van 2 bladzijden dat op-, aan- of ingeplakt wordt.
Offset	Vlakdruktechniek gebaseerd op het principe dat water (vochtwater in de pers) en vet (drukinkt) elkaar afstoten. Het beeld wordt vanaf een metalen drukplaat, die eerst vochtig gemaakt wordt waarna de inkt op de vetaantrekkende delen (het drukbeeld) gezet wordt, via een rubber cilinder op het papier overgebracht.
Offsetdruk	Indirecte vlakdrukprocédé (meest gebruikte druktechniek).
Offsetproef	In offset vervaardigde proef op het juiste papier, in de juiste kleur.
Omkeerfilm	Fotografisch materiaal, dat bij ontwikkeling een positief in plaats van een negatief oplevert. In gebruik voor het maken van kleurendia's en soms bij opnamen van teksten op papier bij toepassing van dieplegkopie.
Omslag	Verzamelnaam voor zware tot zeer zware (bedrukte) papier- en kartonsoorten die ter bescherming om een bepaalde drukwerkuitgave worden aangehecht.
Omslagpapier	Zwaar en stevig, meestal gekleurd papier voor omslagen van boeken en tijdschriften.
Omsteker	Een velletje van 4 bladzijden (kwart) dat om een vouwvel van (gewoonlijk)16 bladzijden wordt gelegd.
Omvangberekenen	Het tellen of meten van de kopij en de berekening van het aantal gezette regels in een bepaald corps op een bepaalde zetbreedte.
Onderkast	De kleine letters werden vroeger in de letterkasten (loodzetsel) in het onderste gedeelte opgeborgen, vandaar de term onderkast.
Onderlegselsel	Het papier dat onder een rubberdoek of plaat wordt gelegd om deze op de juiste hoogte te brengen voor een goede drukspanning.
Ondervouw	Het tegenovergestelde van overvouw , maar het effect blijft hetzelfde.
Onderwicht	Hiervan spreekt men als men minder dan het bestelde gewicht (bijv.papier) ontvangt. Een afwijking van 10% meer of minder is een normale conditie.
Onleesbaar	Een spiegelbeeldig model van een positieve of negatieve afbeelding (of tekst).
Online	Het moment waarop men met een computer contact heeft met het internet. Maar ook de website is online zodra deze via het internet bereikbaar is.

Onscherp opnemen	Op basis van een licht onscherp beeld wordt een diepgaande retouche uitgevoerd.
Ontwikkelen	Het blootstellen van een fotografische opname aan de werking van bepaalde chemische stoffen om het beeld zichtbaar te maken.
Oortje	Smal omgevouwen strookje aan de rugzijde van een in te plakken blad, zodat deze niet alleen geplakt, maar ook genaaid is.
Opaciteit	Doorschijnendheid van papier, hoe hoger de opaciteit, hoe minder doorschijnend het is. Opaciteit speelt voornamelijk bij lagere gramgewichten. Tekst kan door de andere zijde van het papier gaan doorschijnen. Gesatineerd papier is vaak doorzichtiger dan niet gesatineerd papier van het zelfde gramsgewicht. Ook gebruik van vul- en lijmstoffen, de keuze van de vezel (houthoudend, houtvrij, kringloop) en de maling (hoe langer, hoe 'vetter', dus hoe opaker) spelen een rol.
Opdikking	Dikte van papier ten opzichte van het gramgewicht.
Opdruk	Een toegevoegde druk op een reeds gedrukt werk.
Oplage	1) Het aantal in één bestelling te drukken of gedrukte exemplaren. 2) Het aantal exemplaren dat van een werk wordt of moet worden gedrukt.
Oploopkant	De kant van een machineplaat die bij de druk het eerst in aanraking komt met het rubberdoek.
Opmaak	De schikking van de verschillende elementen van een drukwerk.
Opmaakinstructie	Aanwijzingen van de ontwerper ten behoeve van de opmaak.
Opmaken	Het samenstellen van drukwerkpagina's met behulp
Opschrift	Een regel boven het begin van een hoofdstuk.
Optischmidden	Het punt dat ogenschijnlijk in het midden van een rechthoek ligt, maar in verticale zin meetkundig ca. 10% hoger is gesitueerd.
Origineel	Foto, tekening, schilderij of elke andere afbeelding die voor reproductie wordt aangeboden.
Ornament	Versierend element in het zetwerk, veelal gekopieerd naar historische voorbeelden.
Overhang	Dat gedeelte van een letter dat buiten de door die letter ingenomen (denkbeeldige) rechthoek, uitsteekt.
Overlap	Het extra beeld aan 2 vormen die in verschillende drukk kleuren exact in elkaar moeten passen. Deze extra 'rand' eromheen zorgt ervoor dat de 2 vormen elkaar iets overlappen, zodat kieren voorkomen worden.
Overzetten	Drukprobleem; afgeven van inkt aan de onderzijde van het bovenliggende drukvel. Dit ontstaat ondermeer door een te vette laag inkt op het papier.
Ozalid	Een fotokopie of papier, dat lichtgevoelig is gemaakt met diazo-verbindingen, die kleurstoffen vormen onder invloed van ammoniakdamp. Ozalid is een merknaam.
Ozalidproef	Drukproefmethode, hoofdzakelijk voor films en gebaseerd op een chemisch principe.
Ozalids	Lichtdrukken ter controle van de macromontage's om de pagina volgorde te controleren.
PDF (Portable Document File)	Bestandsformaat voor universele bestandsuitwisseling.
PMS	Pantone Matching System, een universeel kleuren systeem voor drukinkten, wordt in de gehele Grafimedia Branche gebruikt. Tegenhanger is bijvoorbeeld
Pakpapier	Taaie, stevige papier, speciaal gemaakt voor verpakkingsdoeleinden.
Pantone Matching System (PMS)	Internationaal kleurenmengsysteem voor offsetdruktechniek. Kleurenmengsysteem aan de hand waarvan men met negen basiskleuren, vier lichtechte kleuren en transparant wit en zwart, meer dan 700 standaarddrukkleuren kan mengen.

Papierdikte	De dikte van een vel papier, uitgedrukt in duizendste millimeters of duizendste inches.
Papierformaten	De papierformaten zijn in alle landen gestandaardiseerd (niet steeds gelijk) en genormaliseerd.
Parallelvouw	Een vouw die evenwijdig loopt aan een eerdere vouw in een afgedrukt vel.
Paramount	Ziet er bijna uit als staaldruk, er zijn geen stempels nodig, hierdoor is het veel voordeliger, minder strak als staaldruk, glans is minder, is laserbestendig en leverbaar in alle PMS-kleuren.
Pasje	De helft van het vierkant.
Paskruis	Hulpteken op een lithografische film of drukplaat, dat het mogelijk maakt om meerdere kleurvormen nauwkeurig over elkaar heen te monteren en drukken.
Paskruisen	Hulpmiddel bij het nauwkeurig sluitend maken van meerkleurenreproducties, in de vorm van haakse kruisen waarvan er twee zo ver mogelijk van elkaar op het origineel worden getekend, en die in alle kleuren meekomen.
Pasverschil	Tekortkoming : wanneer de verschillende kleuren niet zuiver op elkaar zijn gedrukt.
Pentekening	Tekening vervaardigd met de pen en Oostindische inkt, die in lijn kan worden geproduceerd.
Perfobinding	De vouwvellen worden voor de laatste vouwslag geperforeerd. Hechting door de lijm die zich vastzet in de grove perforatie.
Perforeren	Het aanbrengen van een rij gaatjes of scheurstreepjes om het papier makkelijk te scheuren.
Perscorrectie	Correcties die nog worden aangebracht als het drukken moet beginnen: een te laat moment, daar hiervoor veelal een machineplaat moet worden overgemaakt.
Persformaat	Maximaal te verwerken papierformaat op een bepaald type drukpers.
Persing	Met een cilinder in de papierfabriek aangebracht motief, geperst. bv. korrel-, hamer-, linnenpersing.
Persmerk	Tekening in papier, die bij doorvallend licht, soms ook bij opvallend licht, scherp afgetekend zichtbaar wordt. Wordt aangebracht na de perspartij. Is een imitatie van het watermerk.
Persproef	Een op een drukpers vervaardigde afdruk voor het drukken van de oplage en uitsluitend bedoeld voor kleurcontrole.
Persvergulden	Het aanbrengen van goudstempels op een boekband door middel van de verguldpers.
Persvernis	In een extra drukgang op een offsetpers aan te brengen vernislaag, zowel mat als glansvernis die een betrouwbare bescherming en een matige glans geeft aan drukwerk.
Pictogram	Voorstelling in beeldschrift.
Pigmenten	Stoffen gebruikt om de kleur aan verven en inkten te geven.
Pixel	Picture element = beelelement. Het kleinste onderdeel waaruit een beeldscherm is opgebouwd. Digitale afbeeldingen zijn opgebouwd uit een verzameling pixels die elk een specifieke kleur of tint hebben. Het oog neemt verschillend gekleurde pixels waar als een enkele mengkleur.
Plaatdruk	Een drukprocédé van vlakke koperen platen, waarin de drukkende partijen verdiept zijn gegraveerd.
Plaatmaken	De bewerkingen voor het gereedmaken van een machineplaat, uitgaande van een montage.
Plaatmerken	Merkttekens op een offset-machineplaat die overeenkomen met de merkttekens op de plaatcilinder van de pers, teneinde alle platen in de juiste positie aan te brengen.
Plaattoon	Inktsporen die zich tijdelijk op de niet-drukkende delen van de machineplaat hechten.
Plano	Een ongevouwen vel papier.
Planovellen	Ongevouwen drukwerk.

Plattetekst	Tekst zonder opmaakspecificaties zoals vet, cursief, inspringingen e.d.
Ploeg	Houten instrument voorzien van een mes, een soort schaaf, in gebruik bij handboekbinders om boekblokken te snijden.
Plukken	Eigenschap van de drukinkt, wanneer hij het papier beschadigt.
Poederen	Het verstuiven van een antismetmiddel op de natte druk (ter voorkoming van doordruk).
Pons	De binnenruimte in een letter.
Preegstempel	Metalen vorm-en contravorm; voor het aanbrengen van reliëfdruk.
Pregen	Een reliëf in papier aanbrengen door persing in een vorm en tegenvorm.
Prepress	Al het voorbereidende werk, van zetten tot films maken, voor dat iets gedrukt kan worden.
Presentexemplaar	Exemplaar van een uitgave dat gratis wordt verstrekt.
Proceskleuren	Cyaan, magenta, geel, zwart zijn de drukproceskleuren die tezamen in vierkleurendruk alle kleuren kunnen reproduceren.
Provider	Aanbieder van toegang tot het internet.
Prägen	Drukken in hoogdruktechniek, zonder drukinkt, waarbij de vorm in het papier wordt geperst en er een verhoogd of verdiept beeld ontstaat.
Prägen/pregen	Een vorm van blinddruk, waarbij het beeld verdiept of verhoogd in het papier wordt gedrukt.
Puntverbreding	Ook wel genoemd Puntgroei. Effect dat optreed doordat het papier sterk zuigend is zoals krantenpapier en offset. Bij het drukken van gerasterde foto's en illustraties op papier met een min of meer open structuur, ontstaat er in de middentonen en diepe tonen rasterpuntverbreding door de wegslag van inkt in het papier. Hierdoor wordt het toonverloop in foto's ongunstig beïnvloed (50% raster wordt bijvoorbeeld 65%). Diepe tonen krijgen een vlekkerig beeld, ze verliezen scherpte en detail. Om dit te vermijden moet de lithograaf de puntgroei compenseren door de rastercurves te verleggen en verlagen. Bij kranten papier is de puntverbreding ca. 30%, bij offset- en bankpostpapier ca. 20 a 25%, bij mat MC ca. 5%.
Puntvervorming	Foutieve vorm van het rasterpunt bij een reproductie.
Qwerty	De meest gebruikelijke toetsenbordindeling. De eerste zes letters van het toetsenbord vormen de reeks 'qwerty'.
RGB	Driekleurensysteem op basis van de primaire lichtkleuren rood, groen en blauw. Deze lichtkleuren worden gebruikt bij beeldschermrepresentatie en worden in druk nagebootst d.m.v. de proceskleuren (CMYK).
Rakel	Het mes, waarlangs een diepdrukcylander loopt, die het teveel aan inkt wegschraapt
Randnoot	Een annotatie geplaatst ter zijde van de hoofdtekst, gewoonlijk in de buitenmarge van de pagina.
Raster	Glazen platen waarop een verzameling van 20 tot 150 lijnen per cm (die loodrecht op elkaar staan in beide richtingen) geëtst zijn, zodat heldere vierkantjes daartussen overblijven. Afbeeldingen worden opgelost in puntjes van wisselende grootte (offset) of wisselende dichtheid (diepdruk).
Rasteren	Het halftoonbeeld van een foto met behulp van een camera of scanner omzetten in puntjes zodat het gedrukt kan worden.
Rasterfrequentie (rasterlinatuur)	Het aantal rijen of lijnen met rasterpunten in een gerasterd beeld binnen een bepaalde afstand, meestal aangegeven in lijnen per strekkende inch (lpi) of lijnen per strekkende centimeter (lpcm).
Rasterliniatuur	De fijnheid van een raster wordt vermeldt in lijnen per cm.(l/cm), lijnen per Inch of dots per inch (dpi). Afhankelijk van de druktechniek en het te bedrukken oppervlak. In Offset gebruikt

men meestal raster 60 l/cm. en in zeefdruk is raster 40 l/cm. het maximum. Voor iedere papiersoort bestaat een optimale lineatuur, voor krantenpapier is dat 30 l/cm., voor offsetpapier 54 l/cm. en MC papier 60 l/cm.

Rasteropname	Fotografische omzetting van een origineel in een positieve of negatieve film of papierafdruk die van een raster is voorzien.
Rasterpunt	De afzonderlijke elementen waaruit een gerasterde reproductie bestaat.
Rasterpuntverbreding	Ook wel genoemd Puntgroei. Effect dat optreed doordat het papier sterk zuigend is zoals krantenpapier en offset. Bij het drukken van gerasterde foto's en illustraties op papier met een min of meer open structuur, ontstaat er in de middentonen en diepe tonen rasterpuntverbreding door de wegslag van inkt in het papier. Hierdoor wordt het toonverloop in foto's ongunstig beïnvloed (50% raster wordt bijvoorbeeld 65%). Diepe tonen krijgen een vlekkerig beeld, ze verliezen scherpte en detail. Om dit te vermijden moet de lithograaf de puntgroei compenseren door de rastercurves te verleggen en verlagen. Bij kranten papier is de puntverbreding ca. 30%, bij offset- en bankpostpapier ca. 20 a 25%, bij mat MC ca. 5%.
Rasterstand	De richting van de lijnen van het raster.
Rechterug	Bindwijze van een boek waar het boekblok recht is ingezet.
Recycled	Papierkwaliteit welke geheel of gedeeltelijk is gemaakt van vezels afkomstig van papierafval.
Reflectiekleur	De kleur die wordt waargenomen op grond van de teruggekaatste kleuren uit het opvallende licht.
Regel	Een aantal woorden achter elkaar.
Regellengte	Ontstaat uit het aantal lettertekens per regel. De maat die dan ontstaat wordt ook wel zetsbreedte genoemd.
Regeltransport	Afstand gemeten van de onderzijde van de regel tot de onderzijde van de volgende regel. Deze maat in samenhang met de lettergrootte bepaalt uiteindelijk de ruimte die tussen de regels zit. Dit wordt ook wel interlinie genoemd.
Regelval	Positie van tekstregels ten opzichte van elkaar. Te onderscheiden zijn Engelse regelval, vrije regelval, blokvorm en centreren.
Register	Het nauwkeurig op elkaar passen van de druk aan de twee zijden van het papier.
Registreren	Het 'op elkaar' drukken van de voor- en achterzijde van een pagina of het naast elkaar drukken van kolommen, zodanig dat regels op gelijke hoogte staan.
Rek	Wanneer het papier tijdens de druk vocht opneemt, kan het langer worden.
Relatieve vochtigheid (RV)	Verhouding in procenten tussen de hoeveelheid vocht in de lucht in een bepaalde ruimte ten opzichte van de hoeveelheid vocht die maximaal in de lucht aanwezig kan zijn bij dezelfde temperatuur.
Reprodruk	Een druk, gewoonlijk op barietpapier, ter reproductie.
Reproductie	Resultaat van een vermenigvuldigingsslag van een originele afbeelding.
Reproductiecamera	Grote camera, speciaal ontworpen voor reproductiewerk, zowel in lijn als in raster, in zwart/wit en in kleur.
Resolutie	Aanduiding van de kwaliteit van een afbeelding of uitvoerkwaliteit van een apparaat (bijv. printer) uitgedrukt in dpi.
Retoucheren	Het 'opwerken' van foto's. Hierbij worden vuiltjes of ongewenste delen op het origineel onzichtbaar 'weggeschilderd'.
Retoucheur	Persoon die retouches aanbrengt op foto's enz.
Ribben	Horizontale verhevenheden dwars op de rug van een boekband.

Riem	Pak van identieke vellen papier. Inhoud is afhankelijk van het gramgewicht. Bijvoorbeeld 80 g/m ² = 500 vel per riem.
Rijfels	Afgesneden stroken schoon, onbedrukt papier.
Ril	Een geperste gleuf op een plaats waar een vouw moet komen. (zowel op papier als op karton)
Rillen	Het 'indrukken' van een lijn in dikkere papiersoorten op de plaats waar het papier gemakkelijk te vouwen moet zijn.
Ritsen	Het aanbrengen van een perforatie in papier of karton teneinde een zuivere vouw te waarborgen.
Romandruk	Gewoonlijk lichtgelijmd papier met enige opdikking, gebruikt voor het drukken van 'leesboeken'.
Romein	Vakterm voor rechtopstaande letter.
Ronzetten	Een elliptische vorm geven aan de rug van het boekblok.
Rotatiepers	Drukpers die papier aan de rol verwerkt.
Rubberdoek	Met rubber bedekt katoen, dat bij de offsetdruk het beeld van de machineplaat ontvangt en overbrengt op papier.
Rug	De gesloten zijde van een boek of brochure, waar de katernen zijn vastgezet (genaaid en/of gelijmd).
Rugtitel	De naam van de auteur en titel van het boek of tijdschrift op de rug.
Rugwit	Wit (onbedrukt gedeelte) dat zich bij twee naast elkaar geplaatste pagina's tussen de zetspiegel en de rug van het boek bevindt.
Satinage	De gladheid van het oppervlak van het papier.
Satineren	Het doorvoeren van een papierbaan door een satineerkalender met als doel het oppervlak van het papier te effenen en het realiseren van glans.
Scannen	Door middel van licht wordt een foto of dia, lijn voor lijn afgetast, daarna verdeeld in de vier drukkleuren (cyaan, magenta, geel en zwart) en op film lijn na lijn inbelicht, gerasterd en al.
Schaaldrukken	Voor quadri, noodzakelijk voor het bereiken van het goed resultaat: het drukken van de afzonderlijke kleuren en de diverse combinaties van kleuren.
Scheprand	Handgeschept papier: de ongelijke rand ontstaat doordat de brij is opgelopen tegen de rand van de schepvorm.
Scherpte	Abrupte helderheidsovergangen tussen lichte en donkere delen van een fotografisch beeld. Ook de mate waarin kleine details nog afzonderlijk van elkaar weergegeven kunnen worden.
Schets	Een ruwe voorstelling van alle elementen van een ontwerp.
Scheurperforatie	zie perforeren
Schoon- en weer drukpers	Drukpers waarop in één machinegang beide kanten van het papier kunnen worden bedrukt.
Schoon en weer	Techniek waarbij de schoonzijde (voorkant) en de weerszijde (achterkant) van het papier tegelijk op achtereenvolgens de voor en de achterkant van het papier gedrukt wordt. Hierdoor is er voor het tweezijdig bedrukken van een vel papier in 1 kleur maar 1 drukplaat nodig i.p.v. twee. Dit is uiteraard alleen mogelijk als het persformaat dit toelaat.
Schoongesneden	Een afgewerkt drukwerk dat aan alle kanten besneden is.
Schreef	Kleine dwarsstreepjes aan de letters.
Schreefloos	Verzamelnaam voor letters die geen schreeven hebben, in tegenstelling tot schreefletters. (bijv. Helvetica of Arial is een schreefloze letter en Times is een schreefletter)

Schrijfpapier	Houtvrij of lichthoudend papier, gesatineerd, wit of licht gekleurd, goed gelijmd, aan beide zijde goed beschrijfbaar; gelijkmatig van doorzicht en opaak.
Schutblad	D.m.v. de schutbladen voor en achter wordt het binnenwerk (het boekblok) door de binder aan het boek verbonden. Ze zijn meestal van gekleurd papier of voorzien van een illustratie.
Sensitometrie	Het meten van de lichtgevoeligheid van fotografisch materiaal.
Server	Een computer die als verbindingpunt of knooppunt in een netwerk (zoals ook het internet) staat en die faciliteiten aan andere stations biedt.
Sierletters	Letters voorzien van een zwierige eindhaal of een krul aan het begin.
Site	Een verzameling internet-pagina's onder één internetadres.
Sjabloon	Een masker/ vorm waarmee gedeelten van een foto, tekst enz. worden afgedekt.
Slijtvastheid	De eigenschap van een stof die bestand is tegen herhaald wrijven of krassen.
Slippen/strokenproef	Proef van het zetsel uitgedraaid in lange stroken voordat de pagina's opgemaakt zijn. Bijv. bij kranten.
Sluittijd	Het tijdstip waarop geen nieuwe data of beelden meer in een ontwerp worden opgenomen.
Sluitvignet	Een teken dataan het einde van een hoofdstuk voorkomt. Meestal blijft de rest van de pagina blanco.
Sluitwerk	Drukwerk waarbij de kleuren zeer nauwkeurig (sluitend) in elkaar of tegen elkaar worden gedrukt.
Smeltlijm	Een plakmiddel (mengsel van harsen en wassoorten), vooral gebruikt voor garenloos binden.
Smet	Inktvlek op een afgedrukt vel, doordat het in aanraking is gekomen met inkt.
Smetten, smeren	Tekortkoming: De druk is onzuiver of beschadigd doordat de nog natte inkt verwreven is door te veel inkt of een te snelle verwerking.
Smoutwerk	Formulieren en handelsdrukwerk.
Snijlijntjes	Dunne korte lijntjes, meegedrukt op de vellen, die de plaats van het snijden aangeven.
Snijteken	Hulptekens, aangebracht op een lithografische film om aan te geven waar het bedrukte papier wordt schoongesneden tot het afgewerkte formaat.
Snijwit	Ruimte tussen het drukbeeld en de linker- of rechterzijde van de papierrand.
Spanjool (mossel)	Een stofje op de drukplaat zorgt voor een circelvormige afdruk op het papier. (Hist. Spanjaard) Ongewenst persoon.
Spat	Vlek veroorzaakt door een druppel van de een of andere vloeistof.
Spiegelschrift	Schrift waarvan de vormen gespiegeld zijn, dus links is rechts geworden (en omgekeerd)
Spookeffect	Bij lichtinval op een verniste druk, de weerschijn van een afbeelding van de verso zijde (doorslag).
Spot	Plaatselijk of uitgespaard voorzien van veredeling
Spotvernis	Het aanbrengen van een vernislaag op bepaalde delen van het papier. Dit kan bijvoorbeeld UV-lak of persvernis zijn.
Staaldruk	Verhoogd beeld d.m.v. staalstempel, pasta en hitte. Is niet geschikt voor gebruik in laserprinters, beperkte PMS kleuren.
Staalstempeldruk	Het verhoogd aanbrengen van glimmende inkt, met een plastic-achtige structuur. Veel toegepast in klassiek briefpapier.
Staartletters	Letters die onder de x-hoogte uitsteken (g, j, p, etc.).
Staartpagina's	De laatste pagina van een hoofdstuk.

Staartwit	Ruimte tussen het drukbeeld en de onderzijde van de papierrand.
Staffelinleg	Een inlegstelsel op een drukpers. Plaats waar de vellen aangevoerd worden en zij enigszins over elkaar heen vallen.
Standaardisering	Gelijkmaking van bepaalde afmetingen, typen, gewichten, kleuren enz. Vgl. normalisatie.
Stansen	Met een scherpe, speciaal gemaakte mesvorm onregelmatige gaten in of vormen aan drukwerk aanbrengen.
Stansmes	Mes dat gebruikt wordt om onregelmatige vormen uit drukwerk te snijden, bijvoorbeeld bij gedrukte verpakkingen. Het speciaal vervaardigde mes snijdt in één keer de vorm uit.
Stansvorm	De afbeelding van de vorm die het stansmes krijgt.
Statische elektriciteit	Sterke positieve of negatieve elektrische lading waardoor een vel naar een ander vel wordt getrokken.
Stempelen	Het aanbrengen van een verdiepte indruk door middel van verhitte vormen, soms in combinatie met bladgoud.
Stencildruk	De vermenigvuldiging van tekst door middel van een op de schrijfmachine vervaardigd stencil.
Steunkleur	Tweede kleur, naast het zwart
Stofomslag	Een extra omslag (los) om de boekband, ter bescherming van deze band.
Stok (letter) hoogte	De grootte van de letter, van voet tot schreef.
Stokletters	Letters die boven de x-hoogte uitsteken (b, d, f, etc.).
Stolpvorm	Op beide zijden van het papier worden dezelfde bladzijden gedrukt, de vellen worden doorgesneden. Bij een stolpvorm blijft de zij-aanleg onveranderd, bij het drukken wordt de afloopkant de knijpkant.
Stramien	Vastgelegde afspraken in een lay-out over de zetbreedte, zetspiegel, paginering enz. van een boek of krant (dmv. lijnen). Waardoor de vormgever meer éénheid en samenhang aanbrengt.
Strekgangmaken	Wanneer het papier onbedrukt door de drukpers loopt met als doel, het aan te passen aan de atmosferische toestand van de drukkerij.
Strippen	Het verwijderen van de gevoelige laag van een film ter vervanging door iets anders.
Stuffit	Een programma dat digitale bestanden comprimeert, waardoor deze o.a. makkelijker gemaild of op een diskette gezet kunnen worden. Vooral gebruikt door Macintosh-gebruikers.
Stuiven	Het losraken van stof en vezeltjes van de papieroppervlakte tijdens het drukken, waardoor inkt- en vochtwerken vervuild raken.
Sulfaatkarton	Bijzonder taai, houtvrij karton, gemaakt van sulfaatcelstof uit naaldhout.
Superieuren	Hoog geplaatste kleine letters of cijfers, gebruikt voor exponenten en afkortingen.
Synthetischpapier	Papier gemaakt uit kunststofvezels, vaak met toevoeging van celstofvezels, bijzonder goed bestand tegen vouwen, scheuren, oppervlakteslijtage en warmte, afwasbaar, zeer maatvast en meestal stijf. o.a. Synteape, Polyart, Peppart, Neobond.
T.C.F.	(Totally Chloride Free) Pulp welke is gebleekt zonder gebruikmaking van chloorgas en/of chloorverbindingen. De pulp is dan waarschijnlijk met zuurstof gebleekt.
Tabelcijfers	Cijfers die allemaal even hoog en even breed zijn, noodzakelijk om cijfers in tabellen recht onder elkaar te krijgen. In tegenstelling tot mediaevalcijfers.
Tegendrukcilinder	De cilinder van de offsetpers, die het papier tegen het rubberdoek drukt.
Tegenmasker	Masker, die in combinatie met een ander masker gebruikt wordt om het contrastverkleinende effect te verminderen.

Tekenmal	Een mal waarlangs gebogen lijnen van verschillende kromming kunnen worden getrokken.
Terugetsen	Het verminderen van de densiteit van een negatief, toegepast voor kleurcorrectie van halftoonnegatieven.
Thermodruk	Het drukken met een speciale inkt, die lang nat en kleverig blijft. Op de natte druk worden harspoeders (met als doel een dik opliggende korst als effect van reliëfdruk) gestoven, waarna de vellen verhit worden.
Toerental	Het aantal omwentelingen per minuut van een motor, ...
Toerenteller	Instrument dat het aantal omwentelingen van een machine aangeeft.
Tonen	Verschijsel, meestal startende met een vergroting van rasterpunten en een vervetting van de letter, doordat de niet-drukkende partijen van een offsetplaat inkt vasthouden en afgeven.
Toonscheiding	Techniek waarbij de grijswaarden in een klein aantal stappen worden weergegeven.
Toonwaarde	Het vloeiende onderscheid in kleurnuances tussen de lichtste en donkerste partij in halftoonmodellen.
Trekpen	Een verstelbare pen, in het bijzonder geschikt om lijnen langs een liniaal of mal mee te trekken.
Tussenkleuren	Kleuren die ontstaan door menging van in het spectrum naast elkaar liggende primaire en secundaire kleuren.
Tussenschieten	Het plaatsen van vellen papier tussen de gedrukte vellen wanneer deze worden uitgelegd, om overzetten te voorkomen.
Tussenschietvellen	Vellen ruw, zacht zuigend papier, die tussen afgedrukte vellen gelegd kunnen worden om overzetten te voorkomen. Wordt vervangen door het sproeien of het poederen.
Tussensnede	De ruimte op het papier dat tussen de schoongesneden drukvellen uit gesneden wordt. Dit is nodig wanneer er bijv. meerdere aflopende kaartjes op 1 drukvel staan.
Tweezijdigheid	Ongewenst verschil in oppervlaktestructuur of kleur tussen de twee kanten van een papier.
Typografie	Het kiezen, organiseren en vormgeven van typografische middelen (tekst, lijnen, vlakken en ornamenten, dus zonder beeld) zodat een geheel ontstaat dat de communicatieboodschap goed overdraagt.
U.C.R.	(UnderColour Removal) Bij het normaal scannen van een foto worden de kleuren opgebouwd uit de vier drukkleuren Cyaan, Magenta, Geel en Zwart. Donkere kleuren zoals bruin of zwart wordt dan opgebouwd uit alle vier de kleuren, maar het gevolg is dat op die plaats verschrikkelijk veel inkt wordt gedrukt. Als je dan niet goed uitkijkt kan het drukwerk gaan smetten door de hoeveelheid inkt die niet meer goed door het papier wordt opgenomen. Om dit probleem te voorkomen heeft men U.C.R. bedacht waardoor de zware partijen zoveel mogelijk door zwart wordt overgenomen en er zo min mogelijk kleur nodig is om toch tot de juiste kleur te komen. Een bij komend voordeel is dat de detaillering veel beter wordt!
UV-lak	Hoogglanslak voor drukwerk met zeer sterke eigenschappen die door middel van UV-licht (ultraviolet) op de drukpers gedroogd wordt.
UV-vernislak	Ultra Violet drogende vernislak hoogglanzend of mat, kan breken.
Uitdekken	Het witschilderen van de achtergrond van een rasteropname, zodat het beeld net uitgesneden lijkt.
Uitdraaien	De door een zetter ingetikte en opgemaakte teksten worden m.b.v. een belichter op fotografisch papier of film belicht. Bij de elektronische prepress geldt dit ook voor complete pagina's.
Uitdrijven	Door vergroting van de woordspaties in een regel of meer regels, worden minder woorden gezet, zodat aan het eind van de alinea een regel meer ontstaat. Het omgekeerde van

	inwinnen.
Uitgangsregel	De eindregel van een alinea.
Uitgeversmerk	Vermelding van de naam van de uitgever. Wettelijk verplicht in diverse landen.
Uitlating	Zetfout bestaande uit het weglaten van één of meer woorden.
Uitleg	Inrichting aan een drukpers die de gedrukte vellen stapelt.
Uitlijnen	Uitmeten, zorgen dat alle tekst en plaatjes op één lijn en haaks staan. (stramien maken).
Uitpunten	1) Het verwijderen van kleine onregelmatigheden in een origineel of negatief. 2) Het aanbrengen van blokpunten in regels die grotendeels leeg zijn.
Uitrichtteken	Controlepunt van het register : gekruiste lijnen op een machineplaat.
Uitslaander	Een pagina die buiten het boekformaat open gevouwen wordt.
Uitsnede	Het deel van de foto of afbeelding dat gebruikt wordt als je niet de gehele foto afdruckt.
Uitsparen	Het feitelijk niet drukken van teksten, lijnen of afbeeldingen op achtergronden. Indien elementen uitgespaard worden in een gekleurde achtergrond op wit papier levert dit dus een wit beeld op.
Uitvalmonster	Een willekeurig papiermonster dat uit de aanmaakpartij papier getrokken wordt
Uitvalpercentage	Het percentage misdrukken of onbruikbare exemplaren van een werk.
Uitvulgebied	Het achterste gedeelte van een regel, dat kan worden uitgevuld.
Uitvullen	De woordspaties in een regel zo groot maken dat de regel net dezelfde lengte heeft als de opgegeven zetbreedte.
Uitwaaiëren	De vellen papier van de papierstapel van elkaar losmaken door voorzichtig te wrijven.
Uitzetting	Vergroting van de afmetingen van vellen papier, veroorzaakt door mechanische invloeden of atmosferische omstandigheden.
Velleninleg	Deel van een drukpers; voert de te bedrukken vellen één voor één in de machine.
Vellenpers	Een drukpers waarop het papier in vellen wordt bedrukt, in tegenstelling tot een rotatiepers.
Velsignatuur	Controlemiddel: Cijfer dat de plaats van een gevouwen vel in de samenstelling van een boek aangeeft.
Vergaren	Het in de juiste volgorde leggen van vellen of katernen tot sets, boek of losbladige uitgave. Zoals bij o.a. zelfkoperende vellen in een bonnenblok.
Vergeling	Vaak voorkomend bij houthoudend papier: geelachtige verkleuring door invloed van het licht, veroudering, en atmosferische omstandigheden.
Vergure/Vergé	Doorlopend watermerk van dicht bij elkaar staande, evenwijdige lijnen, haaks gekruist door op grotere afstand voorkomende dwarslijnen. o.a. Conqueror vergé, Classic, Rives classic, Director vergé, enz.
Verlooptint	Een tint/beeld dat van licht naar donker verloopt.
Verlopen	Bij correcties , het verplaatsen van woorden uit het eind van een regel naar het begin van de volgende.
Verlopend	In een gerasterde reproductie: de nuancering van licht naar donker of omgekeerd.
Vernis	zie persvernis.
Verpulpen	Vernietigen van onbruikbaar drukwerk.
Versnummers	Kleine cijfertjes ter zijde van een tekst als verwijzing naar het bijhorende commentaar.
Vervorming	De mogelijkheid om bij sommige zetsystemen de letters van vorm te veranderen.

Verwijzingsregel	Regel (meestal onderaan) die aangeeft waar het stuk vervolgd wordt.
Verzendlijst	Verzameling namen en adressen van personen en bedrijven die aangeschreven moeten worden.
Vet	Aanduiding van een lettersoort; een dikke variant van een lettertype. Het wordt ook wel eens bold genoemd.
Vierdubbel	Papierformaat dat in beide richtingen tweemaal zo groot is als het standaardformaat. Ook dubbel-dubbel genoemd.
Vierkleurendruk	Kleurendruksysteem om afbeeldingen in alle kleurnuances weer te geven. Gebaseerd op vier kleuren uit de Europaschaal cyaan (blauw), magenta (rood) geel en zwart.
Vignet	Beeldmerk, een uit elementen samengesteld, decoratief handelsmerk.
Viltmarkering	De oppervlaktestructuur aan de viltzijde is duidelijk onbewerkt te zien.
Viltzijde	De bovenzijde van de papierbaan.
Vlakdruk	Druktechniek waarbij de drukkende en niet-drukkende partijen van de beeldragers geen verschil in hoogte vertonen: directe lithografie, offset, lichtdruk.
Vochttrollen	De rollen die het vochtwater op de machineplaat brengen.
Vochtwater	Het mengsel van water, arabische gom, alcohol en etsende stoffen, waarmee de offsetmachineplaten worden bevochtigd, zodoende dat niet-drukkende partijen geen inkt opnemen.
Voetcijfer	Een paginacijfer onderaan de pagina.
Vollopen	Tekortkoming: Wanneer de inkt, bij gerasterde afbeeldingen, ook tussen de rasterpunten terecht komt.
Volvlak	(Kleur)vlak in drukwerk dat zonder raster aaneengesloten met inkt is bedrukt.
Vooraanleg	Voorziening op een drukpers, waartegen de voorkant van de vellen tot stilstand komt.
Voordruk	Drukvelen met alleen de vaste gegevens, waar later bv de variabelen worden ingedrukt.
Voorlopers	Verschijsel bij de druk van gerasterde afbeeldingen, wanneer de inkt ook tussen de rasterpunten terecht komt.
Voorplat	De voorkant van de omslag van een boek.
Voorslag	De (vaste) hoeveelheid wit waarmee de eerste bladzijde van een hoofdstuk begint.
Voorsnee	De buitenste kant van een boek tegenover de rug.
Vooruitexemplaar	Een exemplaar van een drukwerk, dat voor verschijning wordt verzonden ter goedkeuring.
Voorwerk	De bladzijden van een boek die voorafgaan aan de eigenlijke tekst: titelpagina, inhoud, voorwoord enz.
Vormgeving (grafische)	Door middel van grafische middelen (tekst en beeld in kleur of zwartwit) vormgeven van een boodschap.
Vouwbeen	Een stukje gepolijst been of hout, +/- 15 cm lang, aan alle kanten afgerond, waarmee men met de hand papier kan vouwen.
Vouwblad	Een drukwerk van betrekkelijk klein formaat, dat één of meermalen gevouwen is.
Vouwdoos	Doos vervaardigd van karton, gewoonlijk plat afgeleverd, met rillen waar de vouwen komen.
Vouwgetal	Het aantal malen dat een papier gevouwen kan worden voordat het breekt.
Vouwlijntje	Dun lijntje dat wordt megedrukt om aan te geven waar bij de afwerking moet worden gevouwen.
Vouwschema	Schematische voorstelling van de wijze waarop een bedrukt vel moet gevouwen worden.

Vouwteken	Hulpteken aangebracht op een lithografische film dat aangeeft waar het drukwerk later gevouwen moet worden.
Vouwvel	Vel voor de binder waarop zowel de schoon- als de weerdruk staat.
Vrijeregelval	Het vrij onder elkaar plaatsen van zetregels, zonder uitlijning aan de linker- of rechterkant.
Vrijstaand	Aanduiding van een gerasterde reproductie, waarvan de achtergrond is verwijderd.
Vrijstaande afbeelding	Deel van de afbeelding dat overblijft, nadat de achtergrond is verwijderd, zodat deze vrij in de ruimte of op een andere achtergrond geplaatst kunnen worden.
Vuileproef	Huiscorrectie, eerste proef.
Vuilescans	Gerasterde films van foto's of dia's op de scanner gemaakt, maar nog niet verwerkt in de montage van de pagina.
Watermerk	Doorzichtige, dunne plekken in papier waarin teksten of afbeeldingen zijn te herkennen wanneer het papier tegen het licht gehouden wordt. Dit effect, dat wordt bereikt door speciale voorzieningen in de papiermachine, geeft een bijzonder (vaak klassiek) aspect aan waardedrukwerk, maar speelt ook een rol in het tegengaan van vervalsing.
Website	Een aantal pagina's met interactieve multimedia op het internet, die een thematische eenheid vormen, zoals een bedrijfssite, een muzieksite of een website voor een branche(vereniging).
Weerdruk	De druk die op de achterkant van een reeds aan één zijde bedrukt vel staat.
Weeskind	De beginregel van een alinea op de onderste regel van een pagina of een kolom. Te vermijden.
Wikkelplaat	Dunne metalen plaat, waarop beeld en tekst in reliëf zijn aangebracht als beeldrager voor droogoffset, die om een drukcilinder gespannen wordt.
Wit	Alle onbedrukte delen en vrije ruimten op het drukvel (o.a. woordwit, kopwit, snijwit).
Witheid	De mate waarin papier de indruk maakt werkelijk wit te zijn.
Witregel	Een regel waarop geen woorden of beelden zijn gezet, als afscheiding tussen twee onderdelen van een tekst.
Woordwit	Vrije ruimte tussen woorden (woordtussenruimte).
Wrijfletters	Gedrukte letters, die zich door wrijving aan bijna elk oppervlak hechten.
Xerografie	Reproductiemethode op basis van electrostatisch kopiëren; afgeleid van de merknaam 'Xerox'.
Zaagtandeffect	Tekortkoming: Bijzonder op het beeldscherm afkomstig van een grove resolutie, van te grote afmetingen van pixels.
Zeefdruk	Druktechniek waarbij de inkt door een zeef op het te bedrukken materiaal wordt gebracht. Toegepast in veelal kleine oplagen, voor zeer dekkende inkten en het bedrukken van bijv. kunststoffen en t-shirts.
Zeefkant	De kant van het papier die bij de fabricage op de zeef van de papiermachine heeft gerust.
Zeefzijde	De onderzijde van de papierbaan, heeft op het zeefdoek van de papiermachine gelegen.
Zelfklevend materiaal	Papier, kunststof of metaalfolie dat aan één of beide zijden een kleeflaag draagt.
Zelfkopiërend papier	Papier dat is voorzien van een 'gevende' laag die onder druk (ballpoint/typemachine/matrix-printer) reageert op de 'ontvangende' laag van een onderliggend vel; er zijn ook 'in zichzelf' kopiërende varianten.
Zetbreedte	De maximale breedte waarop een tekst gezet mag worden.
Zetfout	Een fout gemaakt door de zetter.
Zetinstructie	De omschrijving van alle bijzonderheden van een zetwerk.
Zetsel	Het zetwerkresultaat.

Zetspiegel	Het bedrukte deel van een pagina.
Zetten	Het intikken van de aangeleverde teksten en deze voorzien van commando's zodat deze in het juiste lettertype, korps en op de juiste stand kan worden uitgedraaid.
Zetterij	De ruimte of afdeling in een grafisch bedrijf waar het zetten plaats heeft.
Zij-aanleg	Deel vaneen drukpers, die de correcte zijdelingse positie van vellen bewerkstelligt.
Zijbelijming	Hierbij wordt de omslag van een gebrocheerd boek met een randje op de eerste en laatste pagina geplakt.
Zijdevloei	Dun, maar taai papier, gebruikt voor het verpakken van kwetsbare voorwerpen.
Zijwit	De witmarge tussen de zetspiegel en de zijkant van de pagina die aangesneden wordt.
Zonnetjes	Tekortkoming : Ontstaan van plekken waar de rasterlijnen verdikt zijn met een licht gaatje in het midden.
Zuiglucht	De weggepompte lucht waarmee vacuüm wordt bereikt.
Zuigplaat	Plaat of bord waarmee, door vacuüm trekken, het lichtgevoelig materiaal in een reproductiecamera wordt vastgehouden.
Zuurgraad	De mate waarin, in een oplossing in water, de concentratie waterstof- (H) ionen die van hydroxyl- (OH) ionen overtreft. Van belang voor zowel papier als in het vochtmiddel van offsetpersen.
Zuurstofbleking	Alternatieve blekingsmethode ter vervanging van chloorgas en/of chloorverbindingen.
Zwart-wit	Datgene dat in één kleur wordt gedrukt.
Zweem	Soms een tekortkoming, soms opzettelijk: Effect wanneer één kleur een overheersende indruk maakt.
lpi/lpcm	Lijnen per inch of lijnen per strekkende centimeter. Eenheid van uitvoerapparaatresolutie of rasterlineatuur.
pH	Negatieve logaritme van de waterstofionenconcentraat. pH 7 = neutraal, pH < 7 = zuur, pH > 7 = basisch.
x-hoogte	De hoogte van de onderkastletter van 'a c e m n o r s u v w x z', die in hoge mate de grootte-indruk van een letter bepaalt.